

Namminersorlutik Oqartussat
Qaasuitsup Kommunalu
Piareersarfinnik
ingerlatsinissamut kiffartuussinissamut
isumaqatigiissutaat
2015

Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernermullu Naalakkersuisoqarfik, 2015

Imarisai

1. Aallarniut.....	2
2. Inatsisitigut killissarititaasut	2
3. Tunuliaqut.....	4
4. Siunertaq.....	4
5. Anguniagassaq	5
6. Piareersarfiit siunnerfigisaat suliqaarfissatut	5
7. Suliassat	6
8. Inernerisassatut anguniakkat.....	8
9. Nalunaarusiortarneq.....	9
10. Nakkutilliineq	9
11. Sulisut.....	10
12. Suliffittut aaqqissuussaanaera.....	11
13. Aningaasaqarneq	11
14. Akerleriissutit, maleruaannginnerit aamma kalerriisernerit	13
15. Atuutillerna, atorussaataanaera, isumaqatigiinniutigineqaqqinnera aamma atorunnaarsinnera .	14

1. Aallarniut

Killissarititaasut pillugit matumani isumaqatigiissut malillugu Qaasuitsup Kommunia Namminersorlutik Oqartussanut suliassaatus anguniagassaatus pisussaaffigisai aalajangersarneqarput. Namminersorlutik Oqartussat pineqartunut ingerlatsinermut ukiumoortumik tapiissuteqartarput. Isumaqatigiissut Qaasuitsup Kommunia aamma Namminersorlutik Oqartussat akornanni suleqatigiinnissamut tunngaviuvoq, taamatullu illuatungeriinnut pineqartunut aqutsinermi sakkussatut atorneqassalluni. Isumaqatigiissummi pineqarput kommunip Piareersarfimmut atatillugu tassaniluunniit suliassai, tunngaviusussat ingerlatsinermut Namminersorlutik Oqartussanit tapiissuteqarsinnaanissamut.

Isumaqatigiissut ukioq ataaseq atuutissaaq piffissami 1. januar 2015-miit 31. december 2015-p tungaanut.

Ingerlatsinermut tapiissutit, inernerisassatut anguniakkat ilinniartullu amerlassuserisartagassaatus immikkut nassuiaasarneqarput *ingerlatsinermut tapiissutit inernerisassatullu anguniakkat pillugit isumaqatigiissummut immikkut* ilanngussami, taamatullu 2015-mut atuutitinneqartussami.

2. Inatsisitigut killissarititaasut

Piareersarfinni aaqqissuussaasartussanut inatsisitigut qaqugukkulluunniit tunngaviusussat malinneqartuartassapput. Isumaqatigiissusiornermi inatsisitigut tunngavigisassaritinneqartut ukuupput:

- *Kalaallit Nunaannut suliffissarsiortut killilersimaarnissaat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 27 30. oktober 1992-imeersaq.*
- *Suliffeqarnermi innersuussisarneq il. II. pillugit Inatsisarsut Inatsisaat nr. 5, 8. Juni 2014-meersaq*
- *Ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 12 22. november 2011*
- *Kalaallit Nunaanni ilinniartitaanermut inuussutissarsiutinillu siunnersuisarneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat inatsisaat nr. 4, 29. november 2013-meersaq*
- *Inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerit aamma inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerup iluani pikkorissaanerit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 10, 19. maj 2010-meersaq*
- *Suliffeqangikkallarnermi ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 2, 15. Maj 2014-meersaq*
- *Aningaasanut ukiumoortumik inatsisissatut Inatsisartunit aalajangiussaq.*

- *Inuussutissarsiutinut ilinniartitaanerit inuussutissarsiutinullu pikkorissartitsisarnerit pillugit Inatsisartut peqqussutaata allangortinneranik Inatsisartut peqqussutaat nr. 1, 16. Maj 2008-meersaq (Inuussutissarsiutinut pikkorissartitsisarnerni tapiissuteqartarnermut inatsisini pineqartut annertusineqarnerat, sungiusaammik sulinermi akissarsianut maleruagassat, kiisalu suliassa qarfiup allangorneranut tunngatillugu erseqqissaatit)*
- *Inuussutissarsiutinut ilinniartitaanerit inuussutissarsiutinullu pikkorissartitsisarnerit pillugit Inatsisartut peqqussutaata allangortinneranik Inatsisartut peqqussutaat nr. 11, 18. December 2003-meersaq (Sungiusarluni sulinermi tapiissutinut tunngatillugu malitsigisaanik allannguutissat)*
- *Piginnaanngorsaaqqinnissamut ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 4, 31. maj 2001-imeersaq, aammalu piginnaanngorsaaqqinnissamut ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaata allangortinnera pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 3, 1. juni 2006-imeersaq.*
- *Suliffissaaleqisunik sulilersitsiniarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 14, 12. november 2001-imeersaq.*

- *Meeqqat atuarfianni inaarutaasumik naliliineq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 3, 16. oktober 2009-imeersaq*
- *Piareersarfinni qitiusumik ingerlatsiviit suliarnikk ingerlatsinerat il.il. naliliisarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 17 ulloq 16. oktoberi 2007*
- *Suliffeqarnermut, suliffissarsiortut ilinniagaqalerniartullu sulilersinneqartarnissaannut kiisalu Kalaallit Nunaannut suliarortartunut tunngasunik kommunalbestyrelsit paasissitissanik nalunaaruteqartarnissaat pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 20, 19. novembari 2007-imeersaq*
- *Ilinniagaqarnersiutit pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 21, 13. marts 2012-meersaq*
- *Nuttarnerulersitsiniarluni tapiissutit pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 24, 25. august 2008-imeersaq.*
- *Inuussutissarsiutinut pikkorissartitsisarnernut tapiissutit pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 21, 1. juli 2008-imeersaq*
- *Karakteriliisarnermi tulleriinnilersuineq allatullu naliliisarneq pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 14, 23. Juni 2008-meersaq*

- *Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernermullu Naalakkersuisoqarfimmut nalunaarsuisarneq pillugu najoqqutassiissut.*

3. Tunuliaqut

Suliffinnik innersuussisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 5, 8. juni 2014-meersoq naapertorlugu Qaasuitsup Kommuniiani kommunalbestyrelsi ilitsersuillunilu aqutissiuussisarfimmik pilersitsisimassaaq. Ilitsersuillunilu aqutissiuussisarfiit matuma kinguliini Piareersarfittut taaneqarput.

Piareersarfiit tassaapput ataatsimoorussamik suliffeqarfiusut ukuninggalu tunngaviusumik anguniagaqartussat:

- Ilinniartitaaneq pillugu tamanut atuuttumik ilitsersuisarneq aammalu inuussutissarsiutinut ilinniartitaanermi lærlinginut immikkut sammisumik sungiusarlutik sulisunut ilitsersuisarneq.
- Piginnaasaqarnerulernissamut ingerlatsillunilu pikkorissartitsisarnerit.
- Inuussutissarsiutinut aqutissiuussineq

Kommunalbestyrelsittaaq aalajangersinnaavaa Piareersarfiit makkunaannga suliassinneqassasut:

- Suliffissarsiuussisarneq

Kommunalbestyrelsip aalajangigaanik Piareersarfiit taaneqareersunik suliassinneqarsimappata, kommunimut suliffeqarneq, ilinniartitaaneq aamma piukkunnarsarneq pillugit siunnersorneqarnissamik saaffiginnissutit Piareersarfinnut innersuunneqartassapput. Tamanna matumik ataatsimik periuseqarnermik taaneqartarpoq, tassallunilu Piareersarfiit sulineranni tunngaviusoq, tak. § 12 suliffittut aaqqissussaanermut tunngasoq.

4. Siunertaq

Piareersarfimmik pilersitsinermut tunngaviusumik anguniagaasussaq tassaavoq suliassat pineqartut akornanni ilitsersuillunilu ataqatigiissaarisarnerup pitsaanerulernissaat, taamaasilluni ilitsersorneqarnissamik noqqaasumut suliffeqarneq, ilinniartitaaneq piginnaasaqarnerulernissarlu pillugit ilitsersorneqarlunilu paasissutissinneqarsinnaanissaq pisariinnerulersikkumallugit. Tamanna tunngavigalugu tunngavissaritinneqarpoq inuusuttut pineqartunut tiguneqarnissaminnik qinnuteqartartut, taamatullu piginnaasaqarfigilikkamik ilinniagaqalersartut amerlanerulernissaat, taamatullu sulisorineqarsinnaareersut suliffeqarnermi atugarisaasunut sammisumik piginnaasaqarnerulernissaat. Taamatuttaaq aamma tunngavissaritinneqarpoq ilinniartitaanerni taamaatitsiinnartarnerit annikillilerneqassasut pitsaanerumik ilitsersuisarnikkut. Tunngaviusumik anguniakkat immikkoortunut anguniakkanut ukununga immikkuualuttunngortinneqarsinnaapput:

- Sulisorineqarsinnaasut piginnaasaqarnerulernissaat.
- Inuussutissarsiutinut ilinniartitaanernut ilinniartitaanernullu allanut qinnuteqaateqartartut piginnaasaqartut amerlanerulersinnissaat.
- Ilinniakkaminnik naammassinnittartut procentingorlugu amerlanerulernissaat.

- Sulisorineqarsinnaasut akornanni agguataarnerit allanngornissaat, suliamik ilinniagarsimasut imaluunniit sulinerikkut ilikkagaqarsimasut amerlanerulersillugit.

5. Anguniagassaq

5.1 Naalakkersuisut anguniagaraat ukioqatigiinnit 2015-imit meeqqat atuarianni naammassisunit 70%-it 35-nik ukioqalertinnatik inuussutissarsiutaalersinnaasumik ilinniarsimassapput. Tamanna tunngavigalugu Naalakkersuisut kissaatigalugulu takorluugaraat kommunini Piareersarfiit anguniagassamut tamatumunnga aalajangiisooqataasinnaanissaat, tamatumani Piareersarfiit ilinniartitaanerup, suliffeqarnerup aamma inuussutissarsiutit akornanni attaveqaatit atuu-tussaammata.

5.2 Inuussutissarsiutinik ingerlataqarfiusut sulisunik piginnaasalinnik pisariaqartitsillutillu noqqaanerat tunngavigalugu inuussutissarsiutinut ilinniartitaanerit taamatut ilinniagaqarnissamut atasumik tiguneqarsinnaanissamut piumasaaqateqartarput. Anguniakkatullu aqqqissuussat piviusunngortitsivigisinnaajumallugit Piareersarfiit ilaatigut ilitsersuillutillu aqqutissarsiussisarnermikkut, imaluunniit AEU-mi¹, meeqqat atuariannit soraarummeersimaneq imaluunniit atuakkanut tunnganngitsunik pikkorissarnek aqqutigalugit piginnaasaqarfiulersumik ilinniagaqarnissamut qinnuteqartut ataasiakkaat piginnaasaqarnerulersissinniassavaat. Kommunalbestyrelsillu Piareersarfinni sulisut pingaarnertut suliassanik assigisaannillu isumaginnissinnaanissaannut piginnaassutsinik ingerlaavartumik piorsaallutillu ineriartortitsisassapput.

6. Piareersarfiit siunnerfigisaat suliaraqfissatut

6.1 Nunatsinni nunattalu avataani² ilinniagaqarumallutik qinnuteqartut aqqutissiuutissallugit kiisalu suliffittaarniarlutik noqqaasut.

6.2 Inuussutissarsiornermik ilinniarfinni lærlingit aallartittut aamma pineqartut sungiusarlutik sulineranni malinnaaviginissaat.

6.3 Meeqqat atuarianni atuartut 18-nit tikillugit ukiullit kommuunimi atuarfeqarfik suleqatigalugu

6.4 Ilinniagaqalernissamut suliffeqarnermulluunniit piginnaasaqarnerulerumallutik qinnuteqartut. Piareersarfiit suliassaminnik naammassinissinnaasarnissaannut tunngaviusaaq Piareersarfinni ilitsersuisartut/aqqutissiuussisartut ilisimassammassuk qinnuteqaateqartut qanoq tunuliaqutaqarnerat tunngavigalugu Piareersarfinni piginnaasaqarnerulersinnaanissaannut atasumik innersuussisinnaanissaq. Piareersarfiit immikkut katsorsaavittut ingerlanneqassanngillat³, taamaallaalli piginnaasaqarnerulerfiusussatut. Imaappoo, inuit piginnaasaqarnerulernissaannik Piareersarfinnut

¹ AEU: *Anerkendt Erhvervsintroducerende Uddannelse (Inuussutissarsiutinut ilinniagaqalersinnaanissamut piareersarfik akuerisaasoq)*

² *Kalaallit Nunaanni ilinniartitaanermit inuussutissarsiutinillu siunnersuisarneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat inatsisaat nr. 4, 29. november 2013-meersoq kap. 4, §18*

³ *Katsorsaanertut pineqarput suliassat katsorsaasinnaanermik immikkut ilinniagaqarsimanissamik piumasaaqateqarfiusut, assersuutigalugu atornerluisuunermut katsorsaasarnerit imaluunniit innunut tarnimikkut annertuunik ajornartorsiuteqartunut tarnip pissusaanik ilinniagaqarsimasutut ikorfartuisinnaasut (psykologit).*

innersuussat pineqartunut kajumissuseqartuussapput, aammalu piviusorsioortumik tunngavilimmik periarfissaqassallutik ingerlassassamminnik naammassinnissinnaanissamik, kiisalu piginnaasaqarnerulernissaminnut ingerlassartik naammassigunikku ilinniagaqalernissamut suliffeqalernissamulluunniit ingerlariaqqissinnaanissamik.

6.5 Inuit katsorsarneqarnissaminnik pisariaqartitsisut, taamatullumi aamma Piareersarfiit neqeroorutigisinnaasaannit allatigut malinnaavigineqarnissamik pisariaqartitsisut Piareersarfinit innersuunneqartassapput kommunimi isumaginninnermik oqartussaasunut, tamatumuunakkut pineqartunut isumaginninnermik oqartussaasunit pitsaanerpaamik iliuuseqartoqarsinnaanissaa pillugu suleqatigiittoqarsinnaaqqullugu⁴.

7. Suliassat

Qaasuitsup Kommuniani kommunalbestyrelsi inatsisit naapertorlugit suliassanik arlalinnik isumaginninnissamut akisussaasuvoq. Tamanna tunngavigalugu Qaasuitsup Kommuniani kommunalbestyrelsi matumani kiffartuussinissamik isumaqatigiissut malillugu suliassat matuma kinguliini taaneqartut isumagineqarnissaannut akisussaavoq.

7.1 Siunnersuineq

- Innuttaasut siunnersorneqarnissamik pisariaqartitsisut kiffartuuttarnissaat oqaloqatigiillunilu siunnersortinnikkut ingerlariaqqinnissamik neqeroorfigalugit.
- Suliffeqartunik pikkorissartitsinernillu pisariaqartitsisunik toqqartuineq (Aningaasat Inatsit naapertorlugu, PKU allanillu).
- Inuussutissarsiutinut ilinniarfinit attaveqarneq pikkorissartitsinerit pillugit.
- Sumiiffinni nunallu immikkoortuini inuussutissarsiortunut qanimut attaveqarneq.

7.2 Ilinniartitaanerit pillugit tamanut atuuttumik aqqutissiuussineq aammalu ilinniarfinni lærlinginut immikkuullarissamik aqqissuisarneq.

- Ilinniartitaanerit pillugit aqqutissiuussineq.
- Nunatsinni ilinniartitaanernut qinnuteqarnissamut immersuiffiliat immersornissaannut ikuunnissaq, isumagalugulu pappialat ilanngussassat pisariaqartinheqartut tamarmik ilanngunneqarsimasarnissaat.
- Nunatsinni ilinniagaqarnissamut qinnuteqaatinik aammalu ilinniagaqarnersiuteqarnissamut qinnuteqaatinik tigooqqaallunilu ingerlatitseqqiisarneq.
- Nunatsinni inuussutissarsiutinut ilinniarfinit neqeroorutigineqanngitsunut qinnuteqaatinik tigooqqaaneq. Tamanna Nuummi annerpaamik atugaasarpoq.
- Ilinniagaqartut Kalaallit Nunaata avataanut ilinniariartorlutik angalanerannut atasumik bilitsinik inniminniissussisarnerit suliassallu allat pisariallit isumagisarnissaat.
- Ilinniagaqarnersiuteqarfimmut nalunaarutiginnittarneq.

⁴ Nuna tamakkerlugu aqqutissiuussinermut centerimut innersuussisoqartassaaq AEU-rtut, FA-rtut atuakkeriffiunngitsunilu Piareersarfiup iluani ingerlatsisut ilinniartullu pineqartillugit.

- Inuit ilinniagaqarnissaminnik qinnuteqartut pillugit nalunaarsuillunilu paasissutissaannik katersineq, tak. nalunaarusiortarneq pillugu § 8.
- Inuussutissarsiutinut ilinniartitaanerni lærlinginut ilinniagaqalernissaat sioqqullugu sungiusarlutillu sulinerisa nalaanni ilinniakkamut sungiusarlunilu sulinermut aqutissiuussineq.
- Ilinniartut pillugit oqaaseqaasiortarneq.
- Inuussutissarsiutinut ilinniartitaanerni lærlingit Inuussutissarsiutinut ilinniartinnut aallarnisarsinnaanerannut atasumik piareersaasiortarnerit.
- Sungiusarluni suliffiusinnaasunik pissarsiniartarlunilu pineqartunut attaveqartarnerit.
- Sungiusarluni suliffiusinnaasumik akuersinissamut qinnuteqaatinik tigooqqaallunilu ingerlatitseqqiissarnerit.
- Lærlinginut isumaqatigiissusiortarnerit.
- Inuussutissarsiutinut ilinniartinnut attaveqartarneq suliamullu attuumassuteqartut pingasuit pineqartut oqaloqatigiissinneqartarnerannik (3-parts samtaler) isumaginninneq.
- Nunap immikkoortuani pisariaqarpat ilinniartinnut ineqarnerit.

7.3 Piginnaasaqarnerulerneq

- Innuttaasunik suliffissaaleqisunik pikkorissartitsinernut piginnaasaqarnerulerfiususanut innersuussillunilu misissuinerit aamma aqutissiuussisarnerit.
- Inunnik inuussutissarsiutinut ilinniagaqalernissamut piginnaasaqarnerulerumasunut AEU-mik (Inuussutissarsiutinut ilinniagaqalernissamut piareersarfik akuerisaasoq) ingerlatsineq. Immikkoortukkuutaartunik (modulikkaartunik) misilitsinnernik ingerlatsisarneq AEU-milu atuartut pikkorissarsimanerannik upernarsaatnik tunniussisarnerit.
- Inunnik *Meeqqat atuarfianni inaarutaasumik naliliineq pillugu* Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 3, 9. januar 2009-imeersoq naapertorlugu piareersaataasumik ilinniagaqarnissamut piginnaasaqarnerulerumallutik meeqqat atuarfiannit soraarummeersitsinermik ingerlatsineq.
- Inuusuttunik suliffissaaleqisunik allanillu suliffeqarnermut piareersimasunngortitassanik ilinniartitaanikkut piareersaataasunillu ingerlatsinerit, ilanngullugit ilinniartitaanernut imaluunniit inuussutissarsiutinik ingerlataqartunut ingerlatitseqqiissarnerit, assersuutigalugit inunnut atuagarsornikkut ingerlatsinissamut piareeqqanngitsunik inuttut ineriartortitsinermik ingerlatsinerit.
- Piareersarfinnut immikkut højskolinut ilinniartornissamut innersuussisarnerit.

7.4 Inuusuttut 18-it tikillugit ukiullit pillugit Kommuunimi atuarfeqarfiup suleqatiginera

- Kommuunimi atuarfeqarfik atuarfiit, meeqqat atuarfii namminersortut, efterskolit, højskolillu aamma ilinniartinnut ikaarsaariarneq pillugu ilitersuinerisa piareersarneranni ingerlatsineranillu ikiorlugit
- atuartut naammassisut pillugit meeqqat atuarfiisa iliuusissatut pilersaarutaat suliarineqarnikut assilinerannik tigooqaaneq atortullu aqutissiuussinermi atugassat pisariaqartut, tassunga ilanngullugit atuartut ataasiakkaat atuarnermik naammassinermut upernarsaataat karakterillu pillugit paasissutissat

- inuusuttunut immikkut aqqutissiuunneqaratik ilinniarnermik aallartitsinissamik ingerlatsinissamillu inuusutissarsiornermilluunniit toqqaanissamik ajornartorsiuteqartunut ajornartorsiuteqartussanulluunniit siunnerfeqartumik aqqutissiuussineq
- Inuusuttunut meeqqat atuarfiannit assigisaannilluunniit atuartussaataitanermik naammassillutik atuarunnaarsimasunut, ilinniarnermik inuusutissarsiummilluunniit aallartitsisimangitsunut imaluunniit ilinniagaqarnermik unitsitsisimasunut ujartuilluni aqqutissiuussisoqartassaaq
- inuusuttoq meeqqat atuarfianni naammassereernerup kingorna ilinniarnermik inuusutissarsiornermilluunniit aallartitsisimangippat imaluunniit inuusutissarsiornermik ilinniarnermilluunniit taamaatitsisimappat inuusuttut taakkunungalu angajoqqaatut oqartussaassuseqartut suleqatigalugit ilinniarnissamut iliuusissatut pilersarusiorneq
- Inuusuttunut meeqqat atuarfiannit iliuusissatut pilersarusiorsimangitsunut ilinniarnissamut pilersaarutip sapinngisamik inuusuttup taamanikkut atuarfigisimasaa peqataatillugu suliarineqassaa qulakkeerlugu
- ilinniagaqarnissamut iliuusissatut pilersaarutip piviusunngortinnissaa pillugu aamma anguniakkat nutaat nutartikkalluunniit aalajangersarnissaa pillugu inuusuttoq 18-it ataallugit ukiulik tassungalu angajoqqaatut oqartussaassuseqartoq pisariaqartitsineq malillugu minnerpaamilluunniit ukiumut ataasiarlutik oqaloqatiginnineq

7.5 Suliffissarsiuussineq

- Suliffissarsiuussisarneq suliffinnillu innersuussisarneq suliffissarsiortunut aamma sulisussanik innersuussineq sulisitsisunut inuusutissarsiutinut tamanut kiisalu atorfinnut assigiinngiaanut
- Aqqutissiuussineq kiisalu ilinniarnissamut qinnuteqaatinik suliaqarneq
- IT atorlugu suliffissarsiuussinermik innuttaasunut neqerooruteqarneq.
- Suliassaqartitsineq, piginnaanngorsaaqqinneq ilinniaqqitsitsinerlu isumagissallugit.
- Iliuussamik pilersarusiorneq suliffissarsiortunut kiisalu Piareersarfimmi ingerlataqartunut
- Suliffissarsiortut CV-liornermik ikiorlugit
- Suliffeqanngitsunut pikkorissartitsinerit (ilaatigut PKU) aqqissuutissallugit peqataanissamullu piukkunnartorsiortassallutik.
- Sulisussaqaartitsinermut inatsit naapertorlugu aqutsinissaq.
- Nuttarnissamut tapiissutinik qinnuteqaatinik tigooraaneq, innuttaasunut suliffik aallaavigalugu nuukkusuttunut
- Sulinnigiffeqarnermi tapiissutinik qinnuteqaatinik tigooraaneq aamma suliaqarneq

8. Inernerisassatut anguniakkat

Naalackersuisut anguniagaraat ukioqatigiinnit 2015-imit meeqqat atuarfianni naammassisunit 70%-it 35-nik ukioqalertinnatik inuusutissarsiutaalersinnaasumik ilinniarsimassapput.

Aqqutissiuussinermut suliniummi anguniagaavoq Piareersarfiit atuartut naammassisut pillugit meeqqat atuarfiisa iliuusissatut pilersaarutaat suliarineqarnikut assilinerannik tigooraaneq atorullu aqqutissiuussinermi atugassat pisariaqartut, tassunga ilanngullugit atuartut ataasiakkaat atuarnermik naammassinermut upernarsaataat karakterillu pillugit kiisalu atuartunut atuarnermik

naammassinnittunut iliuusissatut pilersaarutit meeqqat atuarfianni suliarineqartut assilinerannik ilinniarnertuunngorniarfiit, inuussutissarsiutinut ilinniarsiit imaluunniit qitiusumik ilinniarsiit tigusaqarnissaat qulakkeerneqassaaq. 8.1 Tunngavissaritinneqarpoq kommunini ataasiakkaani inuusuttut allallu tunngaviusumik anguniakkat naapertorlugit piginnaasaqarfigilikkamik naammassinnittarnissaat, taamaasillutik inuusuttut allallu piginnaasaqarfigilikkamik ilinniartitaanermik amerlaneruleriartortut naammassinnissinnaasaleqqullugit (tak. § 4).

8.2 Ukiuni aggersuni aalajangersimasumik anguniakkat *ingerlatsinermit tapiissutit aamma inernerisassatut anguniakkat pillugit isumaqatigiisummut ilanngussamut ilanngutitinneqarsinnaapput.*

9. Nalunaarusiortarneq

9.1 Kommunalbestyrelsi pisussaaitaavoq Piareersarfimmi aqqissuussarisartakkat pillugit ingerlaavartumik inaarutaasumillu naliliinernik ukiumut marloriarlutik suliaqartarnissamik, taakkulu Namminersorlutik Oqartussanut nassiuttarnissaannik. Nalunaarusiornermi paasissutissat minnerpaamik ilaatinneqartartussat *Piareersarfinni qitiusumik ingerlatsiviit suliaminnik ingerlatsinerat il.il. naliliisarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 17, 16. oktober 2007-imeersumi* allassimapput. Nalunaarusiorneq ingerlanneqartassaaq Namminersorlutik Oqartussat Piareersarfinnut qarasaasiatigut atugassiaannut paasissutissanik ingerlaavartumik ilioraasarnikkut.

9.2 Nalunaarusiorneq Piareersarfinnut qarasaasiatigut atugassiaq iluaqutigalugu paasissutissat nalinginnaasumik tamanut atuutsinneqartut atorlugit pisassaaq. Programmi pineqartoo Namminersorlutik Oqartussanit aserfatsaaliorneqarpoq ineriartortinneqartuarlunilu.

9.3 Namminersorlutik Oqartussat aamma Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik Piareersarfiit aqqissuussarisartagaat pillugit naatsorsueqqissaarinikkut nalunaarsueqqissaarinikkullu paasissutissanik qaqugukkulluunniit aallersinnaapput, tak. Piareersarfinni qitiusumik ingerlatsiviit suliaminnik ingerlatsinerat il.il. naliliisarneq pillugu *Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 17, 16. oktober 2007-imeersumi aamma Inuussutissarsiornermut, Aatsitassaqarnermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmut nalunaarsuisarneq pillugu najoqqutassiissut.*

10. Nakkutilliineq

10.1 Namminersorlutik Oqartussat kiffartuussinissamik isumaqatigiisutit malinneqarnerannik suliarineqarnerannik qaqugukkulluunniit nakkutilliisnaatitaallutillu nakkutilliisussaaitaapput.

Namminersorlutik Oqartussat nakkutilliinerat marluinnik siunertaqarpoq: Aappaatigut ingerlaavartumik nalunaarutigineqartartut malinnaaffigisarnissaat isumannaarlugulu najukkami pineqartunik ineriartortitsineq Naalakkersuisut nuna tamakkerlugu kissaatigisaannut naapertuuttuunissaannik, aappaatigullu kommunit oqaloqatigisarnissaat, taamatullu suliatigut ikiorlugillu, ikorfartorlugillu ilitsersortarnissaat - tamakku pisariaqartinneqarpata.

11. Sulisut

11.1 Kommunalbestyrelsip isumaqatigiissut una naapertorlugu ingerlatsinermi suliassanut ilanngullugu isumannaagassaraa allaffissornikkut aqutsinissaq, sulisunillu atorfinitsitsillunilu soraarsitsisarnissaq. Piareersarfinni sulisorineqartartussanut tunngavissarititaavoq qullersaqarnissaat, aqqutissiuussisoqartassasoq ilinniartitsisartoqassasorlu, aammalu pisariaqartillugu allanik sulisoqartassasoq. Kommunalbestyrelsip kissaatissappagu faginut qullersamik qitiusumik inississimasumik Piareersarfinnilu najukkani inississimasunik aqqissuisoqassasoq, tamanna periarfissaassaaq kommunip tamatumingga aalajangernissaanik taamaallaat tunngaveqartumik.

Namminersorlutik Oqartussanit ingerlatsinermut tapiissutitut akiliutigineqartut, tak. *ingerlatsinermut tapiissutit aamma inernerisassatut anguniakkat pillugit isumaqatigiissummut ilanngussaq*, taamaallaat atorveqarsinnaapput ilitsersuisartutut ilinniartitsisartullu kiisalu Piareersarfinni qullersamut aningaasarsiaqartitsinissamut. Taakku saniatigut pineqartunut atasumik aqqissuussaasartunut, assersuutigalugu ilinniartitaanermut suleqatigiinnermullu atatillugu angalanernut, pikkorissartitsinerni atortussanut aammalu ilinniartitsisarnerni atortunut. Kommunalbestyrelsip kissaatigippagu Piareersarfinni qullersat amerlassuserisassaasa saniatigut faginut qullersamik atorfinitsitsisoqassasoq, taamatut atorffimmut aningaasartuutissat kommunip kisimi isumagissassarissavai.

11.2 Kommunalbestyrelsi Piareersarfinni sulisunik katiterinerminnut atatillugu isumagissavaat sulisoqatigiiaat ima amerlatigalutillu ima katitigaassasut pisariaqartitanillu ima piginnaasaqassasut pisinnaasaqarlutillu isumannaarsinnaassallugu suliassanik isumaginninnerup pitsaassusilimmik piginnaasaqarfiusumillu ingerlanneqarsinnaanngorlugit, taamaasilluni inernerisassatut anguniakkat anguneqarsinnaaqqullugit. Taamaattumik sulisut ilinniartitaanikkut misilittakkamikkullu tunuliaqutarisaat Piareersarfiit suliassaannut anguniagassaannullu naleqquttuussapput taamaasilluni innuttaasut Piareersarfiup ataani qaffassaanermik neqeroorummi ingerlatsisut aqqutissiorneqartullu piginnaanitsitsisumik piareertarnissaat anguniarlugu. Piareersarfinni sulisunut piginnaanngorsarnerunissamut neqeroorutit Namminersorlutik Oqartussanit isumagineqassapput.

11.3 Sulisut aningaasarsiatigut atorfeqarnermilu atugarisaat pisortat isumaqatigiissutaannut isumaqatigiissusiaannullu ilaatinneqarput, Nunatsinni Naalakkersuisut kattuffiillu pineqartunut isumaqatiginninniarsinnaatitaasut akornanni isumaqatigiissusianut – ilaallutik kommunini suliamik ilinniagaqarsimasutut qullersatullu tjenestemanditut atorfeqartitanut aningaasarsiatigut sorlermut inissinneqarnissamut isumaqatigiissut (klassificeringsaftale) aammalu Piareersarfinni faglærerinut qullersanullu piffissaq suliffiusussaq pillugu isumaqatigiissut.

11.4 Kommunalbestyrelsimut periarfissaavoq kommunimi meeqqat atuarfianni ilinniartitsisumik amerlanerusunilluunniit Piareersarfinni kommunilluunniit ingerlataqarfianut allamut nuussisinaanissaq. Tamanna pisinnaavoq *Meeqqat atuarfianni sulisoriat Namminersornerullutik Oqartussani Nunatsinnilu kommunini sulisinaanissannut isumaqatigiissut (katigussamik atorfinitsitsineq)* naapertorlugu, taamatullu IMAK-ip aamma Nunatsinni Naalakkersuisut 2008-mi isumaqatigiissutigisaat.

11.5 Namminersorlutik Oqartussat ikiuussinnaavoq sulisunik piukkunnartunik atorfinitsitsinissamut.

12. Suliffittut aaqqissuussaanaera

12.1 Kommunalbestyrelsi matumani kiffartuussinissamik isumaqatigiissuteqarnikkut pineqartumut inatsisiliat naapertorlugit suliassanik isumaginninnissamik pisussaaffilerneqarpoq. Piareersarfiit naalakkersuinikkut allaffissornikkullu aaqqissuussivigineqarnerat kommunalbestyrelsimi aalajangikkat tunngavigalugit ingerlanneqassapput, taamatullu suliassat naapertuunnerpaamik sularineqarnissaannut najukkami pissutsit mianeralugit.

Kommunip tamanna kissaatigippagu Namminersorlutik Oqartussat Piareersarfiup suliffittut aaqqissuussaanaissaa pillugu suliatigut ikorfartuisinnaapput.

12.2 Piareersarfiit ataanni suliassat assigiinngitsut aaqqissugaanerat sumilu inissisimatinneqarnerat innuttaasunut erseqqissuussaaq. Ilutigalugu tunngavissaritinneqarpoq Piareersarfiit saaffissap ataasiinnaanissaanik § 2-mi nassuiaatigineqartutut tunngavissiaritinneqartoq periarfissaatillugu sapinngisamik malissinnaassagaat.

13. Aningaasaqarneq

13.1 Piareersarfiup ingerlanneqarneranut ineriartortinneqarnissaanullu aningaasartuutit kommunip akiligassarai. Aningaasalersornera ilaatigut pisarpoq Namminersorlutik Oqartussanit ingerlatsinermut tapiissuteqartarnikkut, ilaatigullu aaqqissuussarisartakkanut kommunip assinganik tapeeqataasarnertigut. Aningaasalersuinerit suliassat naammassinissaannut naammattunik atugassaqartitsinissamut ataatsimut isumannaarutaassapput. Ukiunut aningaasanut inatsiseqarfiusunut atatillugu ingerlatsinermut tapiissutit annertussusissaat ingerlatsinermut tapiissutit aamma inernerisassatut anguniakkat pillugit isumaqatigiisummut ilanngussami nassuiaatigineqarput.

13.2 Namminersorlutik Oqartussat sinnerlugit Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernermullu Naalakkersuisoqarfik ingerlatsinermut kommunimut ukiumoortumik tapiissuteqartarpoq. Ingerlatsinermut tapiissutit 80%-ii ukiut tamaasa 1. februar akilerneqartarput. Sinneruttut 20%-ii ukiumi pineqartumi 1. oktober killigalugu akilerneqartarput kiffartuussinissamik isumaqatigiisummi aamma isumaqatigiisummut ilanngussami isumaqatigiisutit naapertorneqarsimagaangata. Taamaattoqarsimangippat naalakkersuisoqarfiup kommunimut ingerlatsinermut tapiissutinit sinneruttut 20%-ii uninngatissinnaavai kommunalbestyrelsi naammaginartumik nassuiaateqartinniarlugu. Taamaaliortoqanngippat naalakkersuisoqarfiup kommunimut ingerlatsinermut tapiissutit 20%-ii akilinngiinnarsinnaavai pisariaqarpallu suleqatigiinninerup unitsinneqarnissaanut iliuuseqarluni, tak. § 14. Ingerlatsinermut tapiissutit tamarmiusut ukiumut aningaasanut inatsiseqarfiusumut taamatullu ingerlatsinermut tapiissutinik akiliuteqarfiusumut tamarmut matussutaassapput. Kommunalbestyrelsi ingerlatsinermut tapiissutinik allaffissornikkut aqutsinermut akisussaavoq, taamatullu Namminersorlutik Oqartussanut § 8.1 naapertorlugu nalunaarusiortartussaatailluni.

Namminersorlutik Oqartussat Inuussutissarsiutinut ilinniartitaanerni lærlingiinut atasumik suliassanut tapiissutigisartagaat aaqqissuussarisartakkallu ilinniartut amerlassusiat tunngavigalugit annertussusilerneqartarput, aalangiunneqartarlutillu ukiumut tulliuttumut Aningaasanut Inatsisissamut sammisumik ukiup aningaasaliissuteqarfiusussap siornani ilinniartorisat amerlassuserisaat ukiumoortumik 1. oktober killigalugu.

Piareersarfinnut tapiissutit allat tassaapput ingerlatsinermut aalajangersimasumik tapiissutit.

13.3 Ilinniagaqarnersiutit aningaasaliissutigineqartarput Piareersarfinni ilinniagaqartussatut amerlassusiliussat malillugit. Amerlassusissaat ukiumoortumik isumaqatigiinniutigineqarlutillu aalajangersarneqartarput ingerlatsinermut tapiissutigiumaagassatut nalunaarutigisanut atatillugu.

Kommunalbestyrelsi isumaqaruni ilinniartorisassatut amerlassusiliussat aaqqiivigineqarnissaat pisariaqartoq, kommunalbestyrelsi naalakkersuisoqarfimmut tamanna pillugu allakkatigut tunngavilersukkamik qinnuteqaateqarsinnaavoq. Qinnuteqaat ilinniartorisassatut amerlassusiliussat pioreersut, ilinniartitsisoqarneq ininillu periarfissaallutillu atorsinnaasat pillugit nassuiaammik ilaqartinneqassaaq. Amerlassusiliussat aaqqiivigineqarnissaannik tunngavilersuut tamakkiingitsutut nalilerneqarpat naalakkersuisoqarfik qinnuteqaammik pineqartumik qaqugukkulluunniit itigartitsissuteqarsinnaavoq, tunngavilersuut tamakkiisumik naammassinissaanut.

13.4 Ingerlatsinermut tapiissutit aamma inernerisassatut anguniakkat pillugit isumaqatigiisummut ilanngussaq naapertorlugu ingerlatsinermut tapiissutit kommuninut ataatsimut tapiissutaasartut pillugit siumoortumik nalinginnaasumik procentiliussaasartunut atatillugu akit aningaasarsiallu qaffakkiartornerat malillugit iluarsivigineqartarput. Taakku saniatigut ilinniartoqassuseq malillugu suliasat inuussutissarsiutinut ilinniartitaanerni lærlingitut sammisumik atuuttut iluarsivigineqartarput aammalu pisariaqarpat suliaqarfiit iluanni isumaqatigiisutit naapertorlugit aningaasarsiatigut immikkut ittumik qaffaataasinnaasut iluarsisutaasarlutik.

13.5 Ukiumut aningaasanut inatsiseqarfiusumut 2015-mut ingerlatsinermut ataatsimut tapiissutaajumaartussat takuneqarsinnaapput ingerlatsinermut tapiissutit aamma inernerisassatut anguniakkat pillugit isumaqatigiisummut matumani ilanngussami. Kommunimut ingerlatsinissamut tapiissutissatut naatsorsuutigisat siunissami nalunaarutigineqartassapput ukiup aningaasanut inatsiseqarfiusussap siornani oktobarip qaammataani imaluunniit kingusinnerpaamik ukioq aningaasanut inatsiseqarfiusussaq pillugu aalajangeereernerup kingorna. Isumaqatigiissusiorneq 1. januar 2015 kingorna pippat isumaqatigiissusiornermi 2015-p naanissaata tungaanut piffissamut naapertuussakkamik naatsorsorlugu tapiissuteqartoqassaaq.

13.6 Kommunalbestyrelsip pisussaaffigaa Piareersarfimmut illunik atugassaritinneqartussanillu piukkunnartunik pissarsinissaq, taamatullu aamma pineqartunik ingerlatsineq aserfallatsaaliisarnerlu isumagissassaralugit. Illuutitut atugassaritinneqartunullu atasumik sullivinnik avatangiisit pillugit inatsimmi qaqugukkulluunniit piumasaqaatit atuuttut maleruaaffiussapput. Illut Piareersarfinnut atorneqartussat najukkami sapinngisamik qitiusumiitinniarneqartassapput, taamaasillutik kommunimi innuttaasut Piareersarfimmut orniguffigisassaat sapinngisamik saqqummilaarlunilu naapertuuttumik inissisimatillugu.

13.7 Kommunalbestyrelsi kommunimi kollegianik ingerlatsinermik nakkutilliinermillu akisussaasuvoq.

13.8 Kommunalbestyrelsi nalinginnaasumik missingersuusiortarnerminut atatillugu Piareersarfimmut ukiumoortumik missingersuusiortassaaq. Kommunalbestyrelsittaaq nalinginnaasumik naatsorsuusiortarnerminut atatillugu Piareersarfimmut ukiumoortumik naatsorsuutit suliarisassavai.

14. Akerleriissutit, maleruaannginnerit aamma kalerriisarnerit

14.1 Matumani isumaqatigiissut killissarititaasunik isumaqatigiissutaavoq. Isumaqatigiissutip imarisaata qanoq paasineqarnissaanik isumaqatigiinngittoqalernat illuatungeriit isumaqatiginninniarnermikkut isumaqatigiissinnaanissartik ujartussavaat. Tunngavissaritinneqarpoq illuatungeriit illugiillutik pitsaasumik siunnerfilimmik isumaqatiginninniarnumassuseqassasut.

14.2 Namminersorlutik Oqartussat matumani isumaqatigiissut maleruaanngippassuk, kommunalbestyrelsip isumaqatigiissut atorunnaarsissinnaavaa qaammatinik arfinilinnik siumut kalerreereernikkut. Namminersorlutik Oqartussat tamanna sioqqullugu allakkatigut kalerrinneqareersimassapput kommunalbestyrelsip kissaatigigaa isumaqatigiissut atorunnaarsikkumallugu, taamatullu siunnersuuteqassalluni isumaqatigiinngissutaasimasinnaasut piffissaliussami qaammatit sivisunerpaamik marluk ingerlaneranni qanoq aaqqiivigineqarsinnaanerannik. Kommunalborgstrelsi piffissaliussap pineqartup qaangiunnerani suli kissaatigiguniuk isumaqatigiissut atorunnaarsinneqassasoq, kommunalborgstrelsi Namminersorlutik Oqartussanut tamanna pillugu nalunaaruteqassaaq isumaqatigiissut qaammatinik arfinilinnik sioqqutsisumik kalerreereernikkut atorunnaarsinniarlugu. Ukiumut aningaasanut inatsiseqarfiusussamut aggersumut tapiissutissat pillugit inaarutaasumik nalunaaruteqartoqarneranut sanilliullugu annertuumik allannguuteqartoqarsimappat kommunalborgstrelsip isumaqatigiissut atorunnaarsissinnaavaa ukiup aningaasanut inatsimmik atuuffiusup naanissaanut.

Kommunalborgstrelsip matumani isumaqatigiissut malillugu imaluunniit ilanngussami suliassatut taasat isumagisassat maleruaanngippagit Namminersorlutik Oqartussat isumaqatigiissut atorunnaarsissinnaavaat qaammatinik arfinilinnik siumut kalerreereernikkut. Kommunalborgstrelsi tamanna sioqqullugu allakkatigut kalerrinneqareersimassaaq Namminersorlutik Oqartussat kissaatigigaat isumaqatigiissut atorunnaarsikkumallugu, taamatullu siunnersuuteqassallutik isumaqatigiinngissutaasimasinnaasut piffissaliussami qaammatit sivisunerpaamik marluk ingerlaneranni qanoq aaqqiivigineqarsinnaanerannik. Namminersorlutik Oqartussat piffissaliussap pineqartup qaangiunnerani suli kissaatigiguniuk isumaqatigiissut atorunnaarsinneqassasoq, Namminersorlutik Oqartussat kommunalborgstrelsimut tamanna pillugu nalunaaruteqassapput isumaqatigiissut qaammatinik arfinilinnik sioqqutsisumik kalerreereernikkut atorunnaarsinniarlugu.

Ima pisoqarpat kommunalborgstrelsip suliassatut isumaqatigiissutaasimasut ingerlassinnaajunnaarlugit imaluunniit inernerisassatut anguniakkat angusinnaajunnaarlugit, kommune pisussaavoq Namminersorlutik Oqartussanut tamanna pillugu erngerluni nalunaaruteqarnissaminik. Ajornartorsiummut pissutaasoq pillugu sukumiisumik tamakkiisumillu nassuiaateqartoqassaaq, taamatullu kommunip pisumut aqqiissutissatut nammineerluni siunnersuutaa ilanngunneqassalluni. Taamatuttaaq sukumiisumik tamakkiisumillu nassuiaatigineqassaaq kommunip siunissami suliassat qanoq ingerlanniarnera iernerisassatullu anguniakkat qanoq anguniarnera. Iernerisassatut anguniakkanik amigartumik uteqqiasumillu angusaqartannginnerit imaluunniit pineqartunik malinnaatitseqqittannginnerit annertuumik maleruaannginnertut nalilerneqassapput, taamatullu aamma suliarineqassallutik.

15. Atuutilertera, atortussaataitanaera,

isumaqatigiinniutigineqaqqinnera aamma atorunnaarsinnera

15.1 Matumani isumaqatigiissut 1. januar 2015 aallernerfigalugu atuutilerpoq, atuutissallunilu piffissami 1. januar 2015-miit 31. december 2015-p tungaanut.

15.2 Piffissami isumaqatigiissuteqarfiusumi isumaqatigiissummut uunga atasumik allannguutiniq annertuunik pisoqarpat illuatungeriit arlaata qaammatiniq pingasunik sioqqutsisumik kalerreereernikkut isumaqatigiissummik isumaqatigiinniaqqinnissaq piumasarisinnaavaa. Isumaqatigiinniaqqissinnaatitaneq maleruaanngitsoqarneratigut pisinnaatitaffigisanik atuuttunik atuinissamut, tak. § 14, killiliisinnaangilaq.

15.3 Isumaqatigiissut qaammatiniq arfinilinnik sioqqutsisumik kalerreereernikkut illugiimmik atorunnaarsikkumaneqarsinnaavoq. Isumaqatigiissut atorunnaarsikkumaneqarpat Namminersorlutik Oqartussat pisussaatinneqalissapput suliassanik inuussutissarsiutinut ilinniartitaanernut aaqquissuussarisat pillugit suliassat isumagineqarnissaannik, taamatullu matumani isumaqatigiissutip atsiorneqannginnerani aningaasartuunik agguataarinissamut tunngavissaritinneqartutut atuuttut tunngavigalugit.

Namminersorlutik Oqartussat sinnerlugit

Qaasuitsup Kommunia sinnerlugu
